

Major gen. št. Rudolf HANÁK:

Nový francouzský cvičební řád pro pěchotu.

(Règlement provisoire de manoeuvre d'infanterie du 1er Février 1920.)

(V Paříži v dubnu 1920.)

V březnu tohoto roku vydalo ministerstvo války nový předpis, „provisorní cvičební řád pro pěchotu 1. část“. Tento předpis jest zajisté nejmodernější řád a proto bude naše vojenské odborníky zajímati, v jakém duchu jest psán základní předpis o výchově pěchoty. Pokusím se

seznámiti čtenáře s jeho stručným obsahem, zdržuje se veškeré kritiky, kterou si může utvořiti každý sám podle svého úsudku.

Prvá část cvičebního řádu zabývá se tak zvanou technickou přípravou pěchoty a skládá se z 5 oddělení:

I. Všeobecné zásady.

II. Školení vojína.

III. Školení družstva či, jak Francouzi to nazývají, „bojové skupiny“ (groupe de combat).

IV. Školení čety.

V. Rota a větší jednotky.

Cvičební řád předchází jako předmluva obsáhlá zpráva ministra války, v níž jsou dopodrobna vylíčeny všechny pohnutky, jež byly vodítkem při sepišování a redakci tohoto nového předpisu.

Abychom správně pochopili a vystihli celý cvičební řád, jest nezbytno znáti již předem ony motivy, jimiž se komise při sepišování cvičebního řádu řídila, a proto chci podati tuto zprávu poněkud obsírněji.

Všeobecné zásady.

Hned na začátku je řečeno, že válka ukázala, jak konečné vítězství náleží onomu protivníkovi, jenž jest nejhouževnatější, nejotuzilejší a jenž dovede až do konce zachovati nejvýše povznesenou mravní náladu.

Válka zároveň dokázala, že tato vůle zvítěziti — nezbytná k úspěchu — může vynutiti vítězství jen s tak rozsáhlým a dokonalým materiálem, jaký mohou zdroje státu vůbec poskytnouti.

Důležitost materiálu byla taková, že každý z válečících se neustále snažil, zabezpečiti si vždy lepší materiál než měl protivník.

To bylo zároveň důvodem dlouhých přestávek mezi jednotlivými operacemi, kterých bylo využito — byly zdokonaleny hmotné prostředky.

A skutečně dosud v žádné válce nelze zaznamenati tak ohromný vývoj zbraní a tak znamenitý pokrok ve vynálezech neslýchaných prostředků k boji, jako právě v této.

Z té příčiny způsoby boje, jež musí se přizpůsobovati zdokonalování zbraní, podléhaly stálým změnám.

Jestliže však taktické metody boje se stále měnily, úkol, který náleží pěchotě v boji, zůstal vždy stejný: Zabráti terén a hájiti ho.

Válečná zkušenost jasně dokázala, že pěchota, chtěj dostáti tomuto úkolu, nemůže bojovati sama, nýbrž jest odkázána na podporu druhých zbraní, zabezpečujících nejvyšší úspěšné využití materiálu.

Dále se praví, že předpisy, vzniklé po válkách pod dojmem nabytých zkušeností, hoví vždy nejlépe skutečnosti a pravdě. Tak na příklad řád z roku 1875 podškrtnl především převyšující důležitost palby. Později vydané předpisy, jež byly už pod vlivem zkušeností ze cvičišť a střelnic, nenechaly náležitěho místa této pravdě, která nyní znovu musí zavládnouti.

Důležitost palebné převahy.

Věta ze starého řádu z roku 1875: „Síla palby převažuje“ nabývá nyní opět plné platnosti. Palba a pohyb jsou základní elementy cvičení pěchoty.

Tedy nejen útok v „hustých formacích“ jest při nynější mohutnosti palby v otevřeném terénu nemožný, nýbrž každý postup i v řídkých a rozvinutých formacích, jestliže prostranství jest náležitě postřelováno.

I terén, jenž se zdá na pohled prázdny, nemůže býti překročen bez těžkých ztrát, pokud na něm vytrvají malé nepřátelské bojové skupiny nepřetrávající usilovně hájiti jej zbraní.

Aby pohyb v takovém terénu byl možný, musí obhájce býti držen v ničivé nebo neutralisující palbě a to palbě takové síly, že lze ho postihnouti útočící pěchotou dříve, než je s to, aby použil zbraně.

Tuto palbu provádí dělostřelectvo, pěchota sama, nebo lehká děla ji doprovázející, dále minomety a tanky.

Pěchota jen slabě podporovaná dělostřelectvem může postoupiti jen proti nepříteli buď početně slabšímu nebo morálně méně hodnotnému.

Pohyb jediným rozhodujícím činitelem.

Jako nejdůležitější důsledek dogmatu o převaze palby bylo by tedy: využití jí a) jako clony k postupu a b) aby se nepřítel nehnul. Tito dva činitelé jsou nerozlučitelní při cvičení.

Má-li palba dosáhnouti nejvyšší mohutnosti a síly, jest to jen proto, aby umožnila postup vpřed. Jen tímto způsobem možno zabratí terén a učiniti nepříteli neškodným.

S pohybem vpřed dlužno započítati, jakmile to palba dovolí, a to tehdy, lze-li očekávati jen malé ztráty. Netřeba čekati, že obrana bude úplně zničena nebo neutralisována, čehož nikdy nelze naprosto dosáhnouti.

Pěchota, povznesena jsouc útočným nikdy neutuchajícím duchem, je vždy připravena k činu a k úderu, jakmile promyšlení situace je ukáže možné; při čemž její doprovodné orgány nikdy se nedají zastaviti obavou před ztrátami, jež vždy zůstanou nevyhnutelný.

Automatické zbraně.

V tomto odstavci ukazuje se na neslýchaný vývoj automatických zbraní (těžkých a lehkých kulometů, neb automatické pušky — fusil mitrailleur), jež zvýšily značnou měrou mohutnost palby. V novém způsobu boje vše tihne k těmto automatickým zbraním a doplňování střeliva, které dříve nedělalo obtíží, stalo se nyní hlavní věcí.

Rota ztratila svůj původní ráz. Jest ještě výtečnou morální jednotkou, avšak její sílu neodhadujeme již podle počtu pušek, jež může přivést v boj.

Skládá se z jistého počtu zbraní automaticky palících; okolo nich seskupuje se počet mužstva, jehož si žádá změna jejich místa, obsluha, zásobování a ochrana. Poukazuji při tom na svůj článek „O vývoji pěchotní výzbroje“, vyšlý v tomto čísle „Vojenských Rozhledů“, str. 1.

Automatická zbraň měla způsobiti, že se vytvořila „bojová skupina“ (groupe de combat), základní to prvek pěchoty.

Bojová skupina.

O jediné střelec (tirailleur isolé) již neexistuje; každý voják má zvláštní povinnost k automatické zbraň své bojové skupiny. Nutno tedy hleděti na skupinu jako na pravou jednotku výchovy, cvičení a boje. Jest jednotkou, které velitel může ještě přímo rozkazovati hlasem nebo gestem.

Skupina je schopna vyplniti svůj úkol v boji setniny teprve, když každý voják sezná dobře svoji úlohu ve svazu ostatních kamarádů a dovede-li zastoupiti kteréhokoli z nich.

Ukončením výchovy skupiny stává se rota upotřebitelnou.

Složení bojové skupiny vyhovuje svým slabým číselným stavem zároveň předpisu, aby formace pěchoty byly co nejvíce rozptýleny, by co nejméně trpěly palbou.

Podle řádu z roku 1875 byla bojovou jednotkou rota. Později stala se jí četa, pak poločeta, skládající se asi z 20 mužů. Zkušenost ke konci války

ukázala, že taková jednotka jest ještě tuze těžkopádná a zranitelná. Byl tudíž počet mužů zmenšen a povstala bojová skupina (družstvo), jako základní prvek pěchoty. Možná, že v budoucnosti bude tato skupina ještě zmenšena až na 2—3 muže, uzavřené v ochranný a pohyblivý štít. Avšak tato myšlenka zdá se rozhodně smělá. Prozatím skupina asi o tuctu mužů hově všem nynějším potřebám. Z takových skupin lze složit rotu a učiniti ji způsobitou manévrování.

Bojové formace.

Zde se praví, že v řádu z roku 1875 byla praporům v první bitevní čáře předepsána všeobecná bojová formace, kterou na jednoduché znamení zaujaly, jakmile se dostaly do nepřátelské palby. Nyní nelze ovšem si mysliti, že bychom chtěli předepsati ve cvičebním řádu nějakou fixní bojovou formaci, jež by se s malými změnami hodila pro všechny případy. Nicméně pro instrukci jest potřebí zhotoviti jakýsi model bojové formace roty a nastíniti tvary, jež všeobecně bojová skupina může na sebe vzíti.

Používání schemat.

Tím přicházíme k otázce schemat. Má se jich používat? A je jich třeba většího počtu, chceme-li rychle vyučovati?

Ve válce nikdy nějaká situace nejeví se stejná. Mravní hodnota vlastní a nepřítelova, útvar terénu, fysické a atmosférické podmínky, prostředky, jež jsou k ruce atd., nejsou nikdy stejné v různých akcích. Každý případ třeba hodnotiti a řešiti zvláště. To platí nejen pro pluk a prapor, ale i pro menší bojové jednotky. Proto nikdo nesmí učiniti rozhodnutí, spoléhaje pouze na text nebo náčrtek úředního předpisu. V taktických věcech text řádu slouží provádějícím jen k instrukci a ne k tomu, aby je kryl před zodpovědností.

Kdyby však úprava cvičebního řádu měla zůstatí dosti pružná, aby zahrnovala všechny možné případy, musela by se držeti nejasných všeobecností a povrchních formulek.

To by postačovalo jen pro důstojníky, kteří mají válečnou zkušenost. Většina, zvláště mladších, by si však nedovedla plně a živě představití boje, což by vedlo k tomu, že by zasahovali velitelé praporů a pluků různými dodatky a objasněními.

Konečně nutno podotknouti, že schema je výhodné v nesnadných situacích, kdy důstojník nemůže ani jasně mysliti, a kdy se vlastně vše odehrává mechanicky.

Z těchto důvodů, přes jisté nevýhody, jež schema poskytuje, jest text, týkající se bojových tvarů roty, objasněn vysvětlujícími náčrtky.

Avšak nutno pamatovati, že tyto náčrtky jsou pouze příklady a nikdy typy formací, naznačené vzdálenosti a mezery, že mohou vždy býti podle potřeby zmenšeny nebo zvětšeny; že počet a seskupení jednotlivých bojových skupin může se vždy měniti; že, vyjma první objasňující cvičení, nutno vždy formaci přizpůsobiti terénu; že z podobných, výše uvedených důvodů, jest ve cvičebním řádu obsažena i bojová formace praporu, ovšem rovněž jen jako příklad.

Útočný a obranný boj.

Tu jest vysloven názor, že nesluší činiti rozdíl mezi obranným a útočným bojem, jelikož boj vždy se skládá z fází obojího rázu. A pokud jde o využitkování palby, každá fáze jest více méně stejná. Rozhodně však využitkování a účinek palby v obraně jest vždy dokonalejší, jelikož obránce má čas se zařídití a všechno zlepšiti. Výcvik v útočném boji musí tedy býti základem výcviku vojska.

Obrana terénu.

Nazýváje takto část, která pojednává o obranném výcviku pěchoty, chce cvičební řád naznačiti, že vždy cílem obrany jest uchrániti přes námahy nepřítelovy jistou část terénu, jíž on se chce zmocniti.

Pěchota musí dobře věděti, že odporovati nepříteli, způsobovati mu sice velké ztráty, avšak ponechávati mu poznenáhlu pozemí, není o b r a n n ý m b o j e m, nýbrž ústupem.

Boj vyžaduje volby nejlepší posice a nejvýhodnější mezi různými možnými, této však dlužno hájiti do krajnosti.

Terén má při tom veliký význam. Nikdy nesluší souditi, že některý terén sám o sobě jest nepřekonatelný, byť byl pokryt všelikými přirozenými neb umělými překážkami.

Jedinou překradou, která dovede zastaviti útočníka, jest hodnota vojska obranného, které dovede ve vhodném okamžiku využití celé sítě a hloubky své palby předem připravené.

Pěchota hájící nejlepší posici může býti zahnána protivníkem, deroucím se zmužile mezerami špatně postřelovanými. A naopak, pěchota může se vítězně udržeti i na místě, jež na pohled nemá vojenských výhod, jestliže bojové skupiny dovedou se účelně rozdělit, zahnízditi a vytvořiti takto rychle okolo sebe nepřetržitě pásma smrti.

Síla jednotek.

Rozumné složení bojové skupiny zjednodušuje pak i další složení bojových jednotek a jejich početný stav.

Bojová skupina musí se skládati asi ze 12 lidí, aby mohla plně vyvinouti svou činnost.

Rota se tedy skládá z malé skupiny, z velitelství, a z tolika bojových skupin, kolik jich mohou bojové čtyři postavit. Podle počtu jaký měla rota ke konci války může každá ze 4 čet postavit 3 bojové skupiny.

To jsou základní číslíce, které byly přijaty při sepisování cvičebního řádu. Tyto číslíce nejsou však nikterak závazny. Naopak pravidla boje jsou uspořádána tak, že mohou býti aplikována jak na rotu s plným počtem o 12 bojových skupinách, tak na rotu se zmenšeným počtem — na př. o 2 četách, z nichž každá má po 2 skupinách. Všechny ostatní kombinace jsou rovněž přístupny. Nezměnitelný zůstává pouze početný stav bojové skupiny, který za žádných okolností, ať jest početný stav roty jakýkoliv, nikdy nesmí býti menší než 10 lidí.

Tímto způsobem dosáhneme žádoucí pružnosti při přechodu z mírového stavu na válečný a při novém postavení rot, při větších ztrátách v boji. Podle počtu bojových skupin obdrží pak rota od velitele praporu větší neb menší úsek v útoku nebo v obraně.

Způsoby výcviku pěchoty a rozdělení cvičebního řádu.

Jednotky nesmí se zdržovati cvičením formací a pohybů, jichž málo ve válce se užívá a jež nejsou přímo nebo nepřímo potřebny v boji, který jest jediným cílem veškerého výcviku.

K dosažení tohoto cíle jest nejjednodušší a nejrozumnější seznámiti vojína s nejnütnějšími technickými vědomostmi, pak navyknouti jej, aby jednal ve skupinách a konečně naučiti jej, aby dovedl získaných vědomostí správně uplatniti v bojových cvičeních vždy větších a větších jednotek.

Podle toho se rozděluje nový cvičební řád na 2 části:

- a) Technická příprava pěchoty;
- b) pěchota v boji.

Obě tyto rozdílné části mají však jeden společný konečný cíl — učiniti z nováčka v poměrně krátké době otužilého borce, jenž dovede užívatí správně a obratně svých zbraní ve všech fázích boje.

Ve zprávě k řádu z roku 1914 bylo, že řád nedělá žádného rozdílu mezi způsoby pohybu, jichž se užívalo při tak zvaném přibližování mimo dosah dělostřelecké palby a způsoby, jež jsou obvyklé při přehlídkách a defilování.

Toho mínění nelze držeti za nynější doby, kdy boj vede se ve skupinách. Bylo by nadmíru umělé, chtítí připodobniti pohyby defilujícího vojína výkonům bojujícího muže.

Proto nový cvičební řád žádá v odstavci pod názvem „školení vojína“, aby vojínu bylo poskytnuto všech technických vědomostí, jichž potřebuje pro svůj celkový úkol. Dále rozeznává u jednotek:

- Semknutá cvičení (des exercices d'ordre serré);
- cvičení pohybů (des exercices d'assouplissement);
- bojová cvičení (des exercices de combat.)

První dvě společně se školením vojína tvoří technickou přípravu pěchoty (préparation technique de l'infanterie) a jsou obsaženy v 1. části cvičebního řádu.

Bojové cvičení je v 2. části pojmenované „Pěchota v boji.“

Školení vojína.

Cvičební řád rozumí školením vojína individuální technický výcvik, jehož se musí dostati každému vojínu sloužícímu ve zbraní. V tomto výcviku není zahrnut jako v dřívějších řádech tak zvaný „Taktický výcvik jednotlivce“ (l'instruction tactique du tirailleur isolé, Gefechts-Einzelausbildung.)

Tento výcvik děje se vždy v rámci celé bojové skupiny a jest logicky obsažen v druhé části cvičebního řádu.

Rovněž není tu obsažen úplný zvláštní výcvik, jehož se musí dostati specialistům (kulometníkům, minometníkům, obsluhovačům zákopových děl, pozorovatelům, telefonistům, sapérům atd.).

Různé předpisy zajímaví pěchotu:

1. Předpis o střelbě z roku 1905 byl zrevidován a zmodernisován a tvoří pod jménem: Řád o používání střelby u pěchotní roty (Reglement sur la pratique du tir dans les compagnies d'infanterie) takřka třetinu předchozího cvičebního řádu.

2. Předpis o výzbroji a střeleckém materiálu (Instruction sur l'armement et le material de tir.)

3. Předpis o střelních a polních střelnicích (Instruction sur les stands et les champs de tir.)

4. Řád o kulometných jednotkách pěchoty (Le règlement sur les unités mitrailleuses d'infanterie.)

Výcvik výpomocných zbraní, doprovodu, pak specialistů u praporu (telefonistů, radiotelegrafistů, sapérů atd.) jest obsažen v různých zvláštních předpisech.

Obrněné vozy (tanky) bojují sice vždy v úzkém spojení s pěchotou, avšak jejich technika je příliš zvláštní, aby zaujala místo v cvičebním řádu pěchoty.

Školení vojína obsahuje: fysickou výchovu, individuální pohyby se zbraní a beze zbraně, hmaty k palbě a střelbu s různými zbraněmi bojových skupin, boj s bodákem, používání lopatky a plynové masky a stručnou nauku o kulometu.

Hmaty k palbě a střelba.

Hlavní věcí jest a zůstane vždy dobré míření a jemu nutno věnovati největší péči. Proto bylo odstraněno loutkovité provádění přechodu s postojem se zbraní v postoj k palbě. Vojín musí jen dovésti rychle zaujmouti náležité postavení k palbě stoje, kleče nebo leže.

Postoj k palbě stoje byl zachován, jelikož vojín v pohybu nemá mnohdy času zaujmouti jiné posice k střelbě a pak tento způsob jest základním postavením ke střelbě v chodu s automatickou zbraní (le fusil mitrailleur.)

Podle zkušeností válečných byla zavedena „volná palba“ (le feu à volonté) buď individuální neb společná. Tedy žádná palba na povel (salvy!).

Semknutá cvičení.

Od prvních dnů výcviku nutno prováděti denně několik přesně bezvadných semknutých cvičení.

Každý, kdo prodělal válku, uzná, že takové pohyby jsou nezbytné, aby pocit spojitosti a poslušnosti byl udržován a rostl.

Ovšem nynější způsob boje vyžaduje jako nikdy jindy specialisování a iniciativu. Nikdy však nesmí se iniciativa zvrátiti v neodvislost.

Je proto nutno, aby představený podržel své vojíny vždy v ruce tak, že ho, když je toho zapotřebí, na první znamení, na první gesto uposlechnou.

S druhé strany semknutá cvičení umožňují ukázati vojsko na veřejnosti buď při přehlídkách, buď při obyčejných denních pochodech, s těmi energickými a marcialními pohyby, jež nadchnou vždy srdce každého francouzského občana.

Jest zapotřebí, aby armáda národu vlévala důvěru a hrdost a přeto musí pěstovati tradiční skvělé vzezření a dokonalý pořádek, jež jsou vnější znamení její hodnoty a kázně.

Semknutá cvičení, majíce býti touto školou vojenské výchovy a parády, musí — bez jakékoli taktické souvislosti — obsahovati několik jednoduchých pohybů, jimž lze se snadno naučiti.

Formace o třech (par trois), buď v proudu anebo v linii (en ligne) tři řady za sebou, stává se obvyklou formací čtyř. Trojstup uplatňuje se tedy místo čtyřstupu, jenž jest tuze kompaktní v dělostřelecké palbě a při pochodu zatarasuje cesty neponechávaje často jedné strany volné.

Pochod v dlouhých frontách a změna směru vymýcen, jelikož vyžadoval mnoho času k nacvičení a není nutným.

Ačkoliv válečný výstroj neshoduje se s pohybem defilujícího, je přece zapotřebí konati přehlídky a parády co nejvíce v polním výstroji; k tomu jsou ve cvičebním řádu naznačeny různé modifikace, jež souhlasí s různým výstrojem každého vojína.

Cvičení pohybů.

Cvičení pohybů mají účelem naučiti družinu *) (l'équipe), skupinu, četou, rotu a vyšší jednotky technice přizpůsobených a rychlých pohybů, jichž budou používati při bojových cvičeních.

Tyto pohyby jsou:

Okamžitá změna místa, utvoření fronty, jež se má v některém směru rozvinouti, postup, příprava k zahájení palby, zakopání, zařazení atd., při čemž instruktor velí krátkým naznačením anebo jednoduchým gestem.

Je nutno je prováděti co nejvíce v různém terénu.

Nemají za podklad žádnou taktickou situaci: jedná se pouze o přípravou gymnastiku k boji. Cíl jest, aby šarže se naučily co nejrychleji chápat

*) Pod tímto názvem jest rozuměti skupinu lidí, jež nosí stejnou zbraň a mají stejné úkoly.

a rozhodnout se a vojsko rozhodnutí co nejrychleji provádět. Této rychlosti nesmí být však dosaženo na úkor pořádku. Nevyžaduje se ovšem takové přesnosti a současnosti jako při semknutých cvičeních.

Každá družina nebo skupina, každý muž hledí dosíci co nejdříve svého nového místa v těsném spojení se svými sousedy, aniž je nějak obtěžuje. Totéž platí o menších jednotkách.

Kázeň, již se vyžaduje při cvičeních pohybů, není táž jako u cvičení semknutých, avšak je při ní třeba pozornosti a bezprostřední poslušnosti.

První jednotkou výcviku v ohebném cvičení pohybů jest skupina, a teprve, když tato jest úplně vycvičena, může se započítí s manévrem čety a roty.

Od cvičení semknutého a bojového liší se cvičení pohybů takto:

Užívá se při nich jediného povelu s předcházejícím krátkým zapísknutím nebo bez něho, načež jest třeba bezprostředního provedení. Anebo po krátkém označení pohybu následuje zapísknutí, které vyvolává okamžitě provedení.

Pochod vždy bez stejnoměrného kroku.

Zbraň nosí se na řemeni nebo v ruce. Muži provádějí pohyby, jež nemusí být ani stejné ani současné.

Bojová cvičení.

Bojová cvičení jsou zakončením veškerého výcviku. Jest jim ponecháno rozsáhlé místo v době služby, počínaje třetím nebo čtvrtým měsícem výcviku.

Bojová cvičení konají se vždy v různorodém terénu v úplné neb v polní výzbroji. Vždy mají za podklad taktickou situaci co možná nejjednodušší.

Vzájemná volná bojová cvičení menších jednotek mají vždy nepřírozané situace v zápětí a proto jest nutno obyčejně cvičiti s jednotkami v rámci větších akcí proti nepříteli předpokládanému nebo naznačenému.

Případy, kdy jednotky nebojují v rámci, jsou velmi řídké a omezují se na výzvědy, přepadení atd., nebo na to, když sousední jednotka jest přinucena zastaviti postup anebo obrátiti se v jiný směr, v kterémžto případě vejdou v činnost „bočné spojovací ochrany“ (flancs-gardes de liaison).

Organisace a postup výcviku.

Před válkou a za války bylo dokázáno, že podle obvyklých metod lze vojína ve 4 měsících tak dalece nacvičiti, že může být zařazen v jednotky spolupůsobící v bitvě. Těchto výsledků bylo však dosaženo, že tu byly velké cvičební tábory a polní střelnice, jakož i dostatečné množství nábojů určených pro výcvik.

Každá metoda výcviku má míti konečným cílem jednoduché pohyby na bojišti a k těmto musí vždy směřovati.

Cvičební řád uspořádal všechny potřebné vědomosti logicky, přecházeje vždy od jednoduchého k složitějšímu. Není však zapotřebí, aby voják byl výhradně ukázněm semknutým cvičením dříve než se vyvine v borce: výcvik v poli má svou zvláštní kázeň a musí započítí zároveň s výcvikem na cvičišti.

Výcvik jednotlivce a společný výcvik se musí dítí souběžně.

Mravní výchova.

Předložený cvičební řád má za účel ukázati na základě válečných zkušeností prostředky k dobré výchově pěchoty, která dovede dosáhnouti nejlepší výkonnosti se svou výzbrojí.

Avšak i řádně vyzbrojená a dobře vychovaná pěchota může vyvinouti v boji největší sílu jen tenkrát, když se k této hmotné síle připojí též vysoká hodnota mravní.

Válka jasně ukázala důležitost tohoto činitele.

Mravní výchova musí tedy vždy převyšovati a oživovati nepřetržitě vojenský výcvik.

Láska k vlasti, základ této výchovy, vzbuzuje nejvznešenější city, utváří mezi občany blahodárnou solidaritu a zajišťuje spojitost a sílu národa.

Vlastenectví vzbuzené v rodině a vypěstované ve škole nutno na nejvyšší stupeň vyvinouti u pluku.

Generace velké války obětovala vše lásce k vlasti. Budoucí generace budou moci čerpati z tohoto vzácného příkladu kultu vysokých mravních ctností, jež budou tvořiti pro vždy nejjistější záruku osudu země.

Re'sumé.

Nový francouzský cvičební řád snaží se vyhověti všem moderním požadavkům boje. Redakční komise, čerpajíc ze zkušeností válečných, neváhala zlomiti mnohou zastaralou tradici, jež se ve cvičebních řádech až dosud udržela a přejala jen ty taktické these, které se i za poslední války uplatnily.

Nejnápadnější rozdíly proti dřívějšímu jsou, že nový řád:

1. jako základní výchovnou a bojovou jednotku bere „bojovou skupinu“, jež jest složená z vojinů různě vyzbrojených (puškou, automatickou puškou, nebo lehkým kulometem);

2. nedělá žádného rozdílu mezi útočným a obranným bojem;

3. účelně rozděluje celý výcvik na dvě období:

a) technickou přípravu,

b) pěchotu v boji,

z nichž první zahrnuje individuální výchovu vojína a přípravná cvičení menších jednotek, druhé jest věnováno výhradně bojové výchově větších jednotek;

4. odstraňuje mechanické, loutkové provádění všech pohybů jako přípravy ke střelbě a klade důraz na přesné míření;

5. zavádí volnou palbu;

6. žádá, aby každý vojin uměl obsloužiti kulomet;

7. zavádí při semknutém cvičení jednodušší tvary a pohyby;

8. přijímá formace o třech a následkem toho odstraňuje čtyřstup;

9. zavádí zvláštní cvičení pohybů jako přípravnou gymnastiku pro pohyby v boji;

10. ponechává značně dlouhé doby pro bojová cvičení;

11. provádí bojová cvičení u menších jednotek většinou v rámci proti nepříteli předpokládanému nebo naznačenému a ponechává vzájemná, volná bojová cvičení pro větší bojové jednotky v manévrech;

12. zdůrazňuje důležitost a potřebu hluboké mravní výchovy.

VOJENSTVÍ DOMA A V CIZINĚ.

Přehled branné moci anglické.

Stav anglické branné moci čítal dne 1. dubna 1920:

314.790 britských vojinů,

268.643 osadnických a indických vojinů,

583.633 mužů úhrnem. Stav tento týká se pouze stálého

vojska a má se i nadále podržeti.